

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції**

Мукачево
16 травня 2024 року

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ШКОЛЯРІВ ЯК НАУКОВА ДЕФІНІЦІЯ ТА ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ.....	142
МІШКУЛИНЕЦЬ О.О., ТУРЯНИЦЯ У.І. СУТНІСТЬ І ЗМІСТ КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	144
МОЛНАР Т.І., САБАДОШ О.В. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	146
МОЛНАР-ЧАТЛОШ А. О. ФОКУС ПРОГРАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	148
МОРОЗ Ф. В. ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА, ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	150
МОЧАН Т.М., МОРДАНИНЕЦЬ С.І. СУТНІСНІ АСПЕКТИ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОЇ ОСВІТИ.....	153
НЕДОСЕСКА І. Р., ХОМА О.М. ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ ПРО ТЕКСТ У 1-2 КЛАСАХ.....	155
НЕМЕШ Н.В., ТУРІНА М.Г., МОЧАН Т.М. РОЗВИТОК НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	157
ПАВКО А.І. МАЛОВІДОМІ СТОРІНКИ ІСТОРІЇ МАРІУПОЛЯ: РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ.....	159
ПИНЗЕНИК О. М., БОКОЧ В. І. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	163
ПИНЗЕНИК О.М., КОХАН М. Д. ВИКОРИСТАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	165
ПИНЗЕНИК О.М., МАДОВЧИК С.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	167
ПІНЯШКО Я.М., МОЛНАР Т.І. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	170
ПОПОВИЧ О.М., САВКО М.М. ТЕАТРАЛІЗОВАНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ ВИД ДИТЯЧОЇ АКТИВНОСТІ.....	172
РЕЗНІКОВА К.В. СУЧАСНИЙ УРОК УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ: РОЛЬ ТА ЗАВДАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР.....	174
РЕЙПАШ Ю. В., ЛАЛАК Н. В. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ.....	176
РЕПКО І. П. МОЖЛИВОСТІ ПОЗААУДИТОРНОЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ДЛЯ МОТИВАЦІЇ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВОЄННИЙ ЧАС.....	178
РОЗМАН І.І., ЛЕМАК О.І. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ПЕРІОДИКИ НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ У ЗАКАРПАТТІ.....	181
РУДЮК В.В. ІНТЕГРАЦІЯ БІОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ З ПРАКТИЧНИМИ ГАЛУЗЯМИ ЖИТТЯ:ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ.....	183
РЯБЕЦЬ Д. В. ВИТОКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ФАСИЛІТАЦІЇ В ОСВІТІ.....	185
СЕМЧИЩЕ А. Й, ЛАЛАК Н. В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ STEM-ОСВІТИ.....	187
СИНЕВИЧ І.С., КУЛАКОВА В.М. ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	190
СИНЕВИЧ І.С., КУЧІНКА Я.С. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	192

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

УДК 373.31

НЕМЕШ Н.В.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 013 Початкова освіта,
Мукачівський державний університет

ТУРІНА М.Г.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 013 Початкова освіта,
Мукачівський державний університет

МОЧАН Т.М.,

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри
теорії та методики початкової освіти,
Мукачівський державний університет

РОЗВИТОК НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

На думку О. Савченко [3], розвиток навчальної мотивації у молодших школярів має певну закономірність, яка проявляється у кількох послідовних етапах.

На початку навчання, у першому класі, основним мотивом для дітей є інтерес до нових зовнішніх аспектів шкільного життя. Вони захоплюються новою роллю учня, новим оточенням, новими формами спілкування з вчителями та однокласниками. Це новизна, яка мотивує дітей активно брати участь у навчальному процесі.

Згодом, другий-третій клас, коли новизна втрачає свою силу, у дітей з'являється і закріплюється мотив досягнення результату навчальної праці. Вони починають розуміти значення результатів своїх зусиль, оцінок, похвали від вчителів та батьків. Це стає важливим стимулом для продовження навчання та виконання завдань.

Пізніше, у третьому-четвертому класах, у дітей виникає і закріплюється інтерес до самого процесу навчання. Вони починають цікавитися способами здобуття знань, методами вирішення задач, дослідженням нових тем. Навчання стає для них не тільки обов'язком, але й цікавим процесом, який приносить задоволення і стимулює подальшу пізнавальну активність [3].

Пізнавальні інтереси є одним із провідних мотивів навчання для дітей шестирічного і семирічного віку. Ці інтереси проявляються у жадобі до знань, коли молодші школярі природно цікавляться навколишнім світом, задають багато запитань, прагнуть дізнатися більше про те, що їх оточує, в активній участі у навчальному процесі, вони із задоволенням беруть участь у навчальних іграх, експериментах, дослідах, що сприяє закріпленню навчального матеріалу через практичну діяльність, у емоційній залученості, коли пізнавальні інтереси дітей молодшого шкільного віку супроводжуються емоційною реакцією на нову інформацію, що робить процес навчання для них захоплюючим і мотивуючим.

А. Кузьмінський [2] у своїх дослідженнях зазначає, що пізнавальні мотиви відіграють ключову роль у навчанні, оскільки вони «реалізуються шляхом отримання задоволення від самого процесу пізнання та його результатів». Він підкреслює, що пізнавальна діяльність є провідною сферою життєдіяльності

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

людини, і формування пізнавальних мотивів у учнів є вирішальним фактором їхньої успішності. Автор стверджує, що пізнавальні мотиви є критичним компонентом освітнього процесу, який забезпечує не лише задоволення від процесу навчання та його результатів, але й формує фундамент для успішної пізнавальної діяльності. Це підкреслює важливість створення в навчальних закладах умов, які сприяють розвитку пізнавальних мотивів, забезпечуючи всебічний і гармонійний розвиток учнів, що, в свою чергу, є запорукою їхньої академічної успішності і життєвого успіху.

Згідно з дослідженнями Н. Бібік [1], процес розвитку інтересу молодших школярів проходить через кілька послідовних етапів, які характеризуються різними формами інтересу і пізнавальної активності.

Цікавість. На цьому етапі у дітей виникає реакція на появу нового або на зміну оточення. Вони прагнуть орієнтуватися у цьому новому середовищі. Цікавість проявляється через виникнення численних запитань. Діти активно досліджують навколишній світ, задаючи питання про все нове, що їх оточує. Це початковий етап, коли дитина вперше стикається з новими явищами і прагне їх зрозуміти.

Допитливість. Цей етап характеризується внутрішньою зацікавленістю в отриманні нової інформації. Діти прагнуть задовольнити свою пізнавальну потребу, намагаючись проникнути за межі вже відомого їм. Допитливість виявляється через активне дослідження, спостереження, експерименти. Діти не просто задають питання, але й намагаються самостійно знайти відповіді, проводячи свої маленькі дослідження.

Пізнавальний інтерес. Пізнавальний інтерес є більш складним і зрілим етапом розвитку інтересу. Він охоплює інтелектуальний, емоційний, регулятивний та творчий компоненти. На цьому етапі діти не лише активно шукають нову інформацію, але й емоційно залучені до процесу пізнання. Вони отримують задоволення від самого процесу навчання, розвивають свої інтелектуальні здібності, навички саморегуляції і творчості. Діти починають використовувати знання для вирішення більш складних задач, проявляють ініціативу і креативність.

Таким чином, загальна динаміка розвитку навчальної мотивації молодших школярів передбачає послідовний перехід від інтересу до зовнішніх аспектів навчання, через мотив досягнення результату, до інтересу до самого процесу учіння. Цей процес супроводжується активним розвитком пізнавальних інтересів, які є ключовим мотивом навчання у шестирічних і семирічних дітей. Він є важливим для формування у дітей стійкої мотивації до навчання і розвитку їх інтелектуального і творчого потенціалу.

Література:

1. Бібік Н. М. Формування пізнавальних інтересів молодших школярів : дис... д-ра пед. наук : 13.00.01. Київ, 1998. 380 с.
2. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л., Педагогіка: завдання і ситуації [практикум]. Київ: Знання-Прес, 2003. 429 с.
3. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підручник. Київ: Грамота, 2013. 504 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>